

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра теорії і методики початкової освіти

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ОСНОВИ ПЕДМАЙСТЕРНОСТІ ТА ТВОРЧОСТІ ВЧИТЕЛЯ
підготовки бакалавра
спеціальності 013 Початкова освіта
освітньо-професійної програми Початкова освіта

Луцьк – 2023

Сyllabus нормативного освітнього компонента «ОСНОВИ ПЕДМАЙСТЕРНОСТІ ТА ТВОРЧОСТІ ВЧИТЕЛЯ» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта, за освітньо-професійною програмою Початкова освіта

Розробник: О. В. Гончарук, професор кафедри теорії і методики початкової освіти, доктор педагогічних наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Вітюк В. В.

Сyllabus освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти
протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

Пріма Р. М.

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	01 Освіта / Педагогіка 013 Початкова освіта Початкова освіта Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Нормативний освітній компонент
Кількість годин /кредитів: 90/3		Рік навчання 4
		Семестр 8
ІНДЗ: є		Лекції 20 год
		Лабораторні 30 год
		Самостійна робота 34 год
		Консультації 6 год
Форма контролю: залік		

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: Гончарук Ольга Валеріївна

Науковий ступінь: доктор педагогічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: професор кафедри теорії і методики початкової освіти

Контактна інформація: (050)339-83-30, Olga18092006@ gmail.com

Дні занять: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація

Сучасна епоха розвитку цивілізації характеризується значними інтенсивними процесами в галузі культури й освіти. За умови глобалізації тенденцій та переходу до використання новітніх науково-інформаційних технологій суттєво змінюються парадигми суспільного процесу. Конкурентоспроможність кожної держави залежить передусім від людського фактора, у формуванні якого освіта відіграє провідну роль.

Саме ця обставина вимагає вдосконалення підготовки вчителя, здатного працювати в сучасному динамічному просторі, готовому до професійного саморозвитку і самовдосконалення. Означене актуалізує доцільність вивчення ОК «Основи педмайстерності та творчості вчителя».

ОК побудований на основі системного і діяльнісного підходів.

Системний підхід передбачав формування у здобувачів освіти комплексу якостей, умінь, здібностей майбутнього фахівця, забезпечення взаємодії компонентів процесу формування педагогічної майстерності, розкриття внутрішніх резервів кожної особистості. Гармонія означених процесів дозволяла глибше розкрити цілісність феномену «педагогічна майстерність», його значущість у розвитку професіоналізму майбутнього вчителя початкової школи.

Діяльнісний підхід сприяв забезпеченню активного включення здобувачів у процес формування педагогічної майстерності, проникненню у реальні ситуації вчительської діяльності в умовах відродження національної школи.

Обрана нами технологія формування педагогічної майстерності та творчості майбутнього вчителя початкових класів спрямовувалася на становлення особистісно орієнтованого, конкурентоспроможного, компетентнісного, комунікативного, діяльнісного і кваліфікованого фахівця.

2. Пререквізити. «Вступ до педагогічної професії», «Загальна педагогіка та історія педагогічної думки», «Психологія загальна», «Порівняльна педагогіка».

Постреквізити. Одержані знання будуть необхідні для проходження педагогічної практики в початкових класах.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою викладання ОК «Основи педмайстерності та творчості вчителя» є формування у здобувачів освіти необхідного об'єму знань і вмінь, покликаних допомогти майбутньому вчителю успішно розв'язувати завдання освіти і виховання (сформована рефлексивна діяльність в процесі забезпечення навчально-виховного процесу, усвідомлення себе суб'єктом цього процесу, вміння використовувати свій потенціал, в т.ч. педагогічну техніку у взаємодії з класом та ін.).

Основними завданнями ОК «**Основи педмайстерності та творчості вчителя**» є:

- засвоєння здобувачами освіти теорії навчально-виховного процесу;
- оволодіння основами методики сучасного уроку, в т.ч. в умовах початкової школи;
- розкриття перед ними структури і характерних особливостей педагогічної професійної майстерності;
- допомога у проникненні у реальні ситуації вчительської діяльності в умовах відродження національної школи,
- усвідомлення її глибинних процесів;
- сприяння виробленню індивідуальних рис особистості вчителя;
- допомога у формуванні педагогічної етики спілкування та ін.

4. Результати навчання (компетентності)

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.
Загальні компетентності	<p>ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК-4. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p style="text-align: center;"><i>Загальні компетентності, визначені ЗВО</i></p> <p>ЗК-9. Здатність здійснювати здоров'язбережувальну діяльність в освітньому закладі та створювати психолого-педагогічні умови для психосоціальної підтримки розвитку і навчання дітей в умовах надзвичайних ситуацій на основі усвідомлення цінності життя та здоров'я учасників освітнього процесу.</p>

	ЗК-10. Здатність безпечно та ефективно застосовувати інформаційно-комунікаційні технології в майбутній професійній діяльності, зокрема в умовах дистанційного навчання, в особистісному розвитку та життєвих ситуаціях.
Спеціальні (фахові) компетентності	<p>СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.</p> <p>СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.</p> <p>СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.</p> <p>СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.</p> <p>СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.</p> <p>СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.</p> <p>СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.</p> <p>СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.</p> <p style="text-align: center;"><i>Спеціальні (фахові) компетентності, визначені ЗВО</i></p> <p>СК-13. Здатність забезпечувати освітній процес, використовуючи педагогічний досвід учителів початкових класів Волинської області, та запроваджуючи інноваційні підходи та технології навчання освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти.</p> <p>СК-14. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби, умови та ресурси для безперервного професійного розвитку впродовж життя.</p>

Програмні результати навчання	
ПРН-01	Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
ПРН-03	Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПРН-04	Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.
ПРН-05	Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.
ПРН-07	Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.
ПРН-08	Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.
ПРН-10	Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.
ПРН-13	Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проектувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.
ПРН-14	Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.
ПРН-16	Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.
<i>Програмні результати, визначені ЗВО</i>	
ПРН-17	Здійснювати проектування цілісного освітнього процесу в початковій школі, створювати сприятливі умови для виховання базових духовних цінностей, соціально-значущих якостей особистості, розвитку soft skills в усіх учасників освітнього процесу, застосовуючи традиційні та інноваційні підходи до навчання, сучасний педагогічний досвід, освітні практики відповідно до Концепції НУШ та викликів сьогодення.
ПРН-18	Укладати особистісну траєкторію безперервного професійного розвитку майбутнього вчителя початкових класів та впроваджувати її для успішної самореалізації, самовдосконалення та кар'єрного зростання як педагога Нової української школи.

Soft skills

- комунікативні уміння й навички – готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу, вміння аргументувати, переконувати та захищати власні думки й переконання;

- аналітичне та критичне мислення – вміння/здатність знаходити і структурувати матеріал, встановлювати взаємозв'язки між окремими елементами, визначати головну та другорядну інформацію;

- когнітивна гнучкість – здатність швидко адаптуватися до змін, успішно вирішувати нові виклики, проблеми;

- емоційний інтелект – ментальні здібності, які беруть участь в усвідомленні та розумінні власних емоцій, емоцій навколишніх (дітей, батьків, колег) та вміння керувати емоціями;

- креативність, оригінальність та ініціативність – здатність генерувати інноваційні ідеї, знаходити оригінальні творчі рішення, вміння вільно мислити;
- вміння працювати в команді – налагоджувати ефективну співпрацю в групі, мікрогрупі для досягнення спільної мети;
- лідерські якості – сукупність умінь, навичок, рис характеру, визнання високих результатів у діяльності, що забезпечують успіх.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Лабор.	Самост. робота	Конс.	*Методи навчання	**Форми, методи оцінювання/ Бали
Змістовий модуль 1.								
Професійна діяльність та професійна культура особистості педагога								
Тема 1. Загальна характеристика педагогічної діяльності	6	2		2	2		РП, ПС, Б, РІД, РІВ	УО/ ПНО,ПФО 6
Тема2. Педагогічна культура	7	2		2	2		РП, ПС, Б, РІД, РІВ	УО/ ПНО,ПФО 6
Тема 3. Професійна придатність до праці вчителя	6	2		2	3	2	РП, ПС, Б, РІД, РІВ	УО/ ПНО 6
Разом за змістовим модулем 1	19	6		6	7	2		18
Змістовий модуль 2. Педагогічна майстерність як форма вияву педагогічної культури у професійній діяльності.								
Тема 4. Педагогічна техніка вчителя.	6	2		2	2		РП, ПС, Б, ЗД	УО/ ПНО,ПФО 6
Тема 5. Педагогічна творчість	7	2		2	2		РП, ПС, Б, ЗД, РІД	УО/ ПНО,ПНО 6
Тема 6. Педагогічний досвід	6			2	2		РП, ПС, Б, ЗД, РІД	УО/ ПНО,ПФО 6
Тема 7. Педагогічне спілкування. Учитель на класичному уроці.	7	2		2	3	2	РП, ПС, Б, РІД, РІВ	УО/ ПНО,ПНО 6
Тема 8. Учитель і виховна робота	6			2	3		РП, ПС, Б, РІД, РІВ	УО/ ПНО,ПФО 6
Тема 9. Професійне самовиховання вчителя як необхідна умова досягнення педагогічної майстерності	6			2	2		РП, ПС, Б, РІД, РІВ	УО/ ПНО,ПФО 6
Разом за змістовим модулем 2	38	6		12	14	2		36
Змістовий модуль 3.								
Майстерність педагогічної взаємодії вчителя в освітньому процесі								
Тема 10. Технологія педагогічної взаємодії	6	2		2	2		РП, ПС, Б, РІД, РІВ	УО/ ПНО,ПФО 6

Тема 11. Майстерність вчителя в управлінні навчальним процесом	7	2		2	3	2	РП, ПС, Б, ЗД	УЮ/ ПЮ, ПЮ 6
Тема 12. Майстерність виховного впливу вчителя	6	2		2	2		РП, ПС, Б, РІД, РІВ	УЮ/ ПЮ, ПЮ 6
Тема 13. Майстерність спілкування вчителя у навчально-виховному процесі	7	2		2	3		РП, ПС, Б, РІД, РІВ	УЮ/ ПЮ, ПЮ 6
Тема 14. Театральне мистецтво у педагогічній взаємодії	7			4	3		РП, ПС, Б, РІД, РІВ	УЮ/ ПЮ, ПЮ 6/6
Разом за змістовим модулем 3	33	8		12	13	2		36
ІНДЗ	Проект або лепбук							10
Усього годин	90	20		30	34	6		100

* Методи навчання

Традиційні

за джерелом знань

– словесні: РП – розповідь, ПС – пояснення, Б – бесіда (ЕБ – евристична, РБ – репродуктивна, ВБ – вступна, ПТБ – поточна, ПДБ – підсумкова), І – інструктаж (ВІ – вступний, ПТІ – поточний, ПДІ – підсумковий), РП/К – робота з підручником/книгою, РІД – робота з інтернет-джерелами, РНМД – робота з навчально-методичними й науково-інформаційними джерелами, РІВ – робота з інструментами візуалізації (таблицями, схемами, інтелект-картами, інфографікою, картами часу і т. ін.);

– наочні: ІЛ – ілюстрування, ДМ – демонстрування, СП – спостереження;

– практичні: РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ВПР – вправи (РВПР – репродуктивні, ПВПР – продуктивні, КВПР – конструктивні, ТВПР – творчі), ДР – дослідні роботи, ЗД – завдання, ЗВ – звіти

за характером пізнавальної діяльності студентів

ПІ – пояснювально-ілюстративні, РП – репродуктивні, ПВНМ – проблемний виклад навчального матеріалу, ЧП – частково-пошукові, ДС – дослідницькі

Інноваційні: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ПФ – портфоліо, МД – моделювання, МШ – мозковий штурм, НВ – навчаючи-вчуся, ТШ – ток-шоу, КМ – кейс-метод, ПР – проєкт, КВ – вебквест, квест, КБ – кубування за Б. Блумом, РЗБ – ромашка запитань Б. Блума, ДЦ – двосторонній щоденник, МДН – методи дистанційного навчання, МЕН – методи електронного навчання, ММН – методи мобільного навчання, МЗН – методи змішаного навчання, МКН – методи кооперативного навчання.

** Форми оцінювання: усна (У), письмова (П).

** Методи оцінювання: УЮ/ПЮ – усне/письмове індивідуальне опитування, УФО/ПФО – усне/письмове фронтальне опитування, Т – тестування, МКР – модульна контрольна робота, МПК – метод програмованого контролю, МППВПР/ЗД – метод практичної перевірки вправ/завдань, МСК – метод самоконтролю, МСО – метод самооцінки.

6. Завдання для самостійного опрацювання

№ з/п	Тема	Кількість годин
Змістовий модуль І. Професійна діяльність та професійна культура особистості педагога		
1	Підготувати доповідь-повідомлення «Зростання ролі навчання і виховання в період становлення незалежної України» (перед	3

	аудиторією). Розробити приблизну «Модель професійної компетентності фахівця» (для обраної професії: знання і вміння).	
2	Опрацювати статтю «Педагогічна культура вчителя» з книги «Розмова з молодим директором «В.О.Сухомлинського». Скласти коротку довідку «В.Сухомлинський про педагогічну культуру вчителя»	3
3	На основі змісту Порад 2, 3, 4 («Про здоров'я і повноту духовного життя вчителя. Кілька слів про радість праці», «Як запобігти виснаженню нервових сил у процесі повсякденної діяльності», «Будьте доброзичливими!») з книги В.О.Сухомлинського «Сто порад учителеві, зробити: 1) характеристику поняття «педагогічний оптимізм»; 2) перелік рекомендацій щодо оволодіння вчителем культури педагогічної праці.	3
Змістовий модуль 2. Педагогічна майстерність як форма вияву педагогічної культури у професійній діяльності		
1	Описати на основі власних спостережень 2 педагогічні ситуації, які свідчать про наявність педагогічного такту у вчителя або його відсутність.	4
2	Підготувати самопрезентацію «Я Ваш вчитель, діти», використовуючи психофізіологічний апарат (мовлення, зовнішній вигляд, міміка, пантоміміка).	3
3	Здійснити розробку таких навчально-методичних матеріалів на міжпредметній основі: 1. 2-3 поурочних планів з своєї фахової дисципліни, наприклад уроки узагальнення й систематизації знань, уроки по контролю і корекції знань і вмінь та ін.; 2. 2-3 зразки методичного наочнення по одній з дисциплін (таблиці, схеми та ін.).	4
4	Розробити 2-3 сценарії нестандартного уроку з своєї фахової дисципліни.	3
Змістовий модуль 3. Майстерність педагогічної взаємодії вчителя у навчально-виховному процесі		
1	За власним вибором скласти методичні рекомендації на 2-3 педагогічні ситуації в роботі класного керівника. Наприклад «Як допомогти учневі у подоланні кризової ситуації?», «Як провести батьківські збори?», «Як налагодити взаємостосунки з учнем?» та ін.	3
2	В процесі своєї практики: 3. вивчити і узагальнити досвід роботи одного з вчителів-методистів навчального закладу (взяти один з аспектів його роботи з учнями); 4. вивчити систему роботи з педколективом даної школи, в т.ч. з вчителями початкових класів. На цій основі побудувати схему методичної роботи з педколективом у даній школі.	4
3	Підібрати з наукової, художньої, публіцистичної літератури (періодики) дві різні ситуації педагогічного спілкування та проаналізувати наслідки різних стратегій взаємодії вчителя і його співрозмовника. (Обґрунтувати свій вибір).	4
	Разом	34

IV. Політика оцінювання

Політика освітнього компонента. Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК «Основи педмайстерності та творчості вчителя» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів освіти відповідно до [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#)

Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Оцінювання здійснюється за **100-бальною** шкалою.

Поточний контроль здійснено під час проведення лабораторних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема усне та письмове опитування, тестування, виступи на лабораторних заняттях, експрес-контроль, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем тощо. Максимальний бал за кожен з форм роботи визначено у *таблиці 3* силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на лабораторних заняттях із відповідної теми. За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 % максимального поточного балу, однак при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати **100** балів.

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять

К-ть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
6 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
2 бали	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
1 бал	Оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання освітнього компонента, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
0 балів	Оцінюється відповідь здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100.

Повторне складання заліків допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента.

Політика щодо відвідування занять

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно та якісно виконати завдання.

Відвідування занять є обов'язковим. Якщо здобувач/здобувачка освіти відсутній/-я з поважних причин (хвороба, працевлаштування за фахом, навчання з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування, технічна проблема й неможливість приєднатися до дистанційного заняття і т. ін.), він/вона може скласти викладачеві пропущений матеріал у день консультації викладача відповідно до графіка, затвердженого на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти.

Політика щодо дедайнів та перескладання

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії

Політика щодо академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності відповідно до норм загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації під час виконання мультимедійних презентацій, виконання проєктів, написання тез, виступів тощо;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, методичної) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагиату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких фактів – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають і освітньому компоненту в цілому, і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передуює семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання ([Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#)).

V. Підсумковий контроль

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Державний стандарт початкової загальної освіти
2. Закон України «Про вищу освіту»
3. Професійна майстерність у системі національної підготовки вчителя початкових класів.
4. Завдання і функції вчителя.
5. Рівні і властивості педагогічної майстерності.
6. Поняття «професійна придатність до педагогічної діяльності».
7. Головні показники професійної придатності до педагогічної діяльності.
8. Поняття «педагогічна техніка».
9. Професійно-педагогічне мовлення вчителя.
10. Засоби невербальної комунікації вчителя.
11. Діяльність педагога і актора.
12. Артизцизм вчителя.
13. Типологія вчителів з позицій театральної педагогіки.
14. Урок – театр одного актора.
15. Поняття «педагогічне спілкування».
16. Функції і структура педагогічного спілкування.
17. Конфлікт у педагогічному спілкуванні.
18. Педагогічний такт вчителя.
19. Комунікативність вчителя, її розвиток.
20. Педагогічний вплив і співпраця вчителя з учнями.
21. Теоретичні основи уроку.
22. Методичні основи уроку.
23. Організаційні основи уроку.
24. Педагогічна культура вчителя на уроці.
25. Міжпредметні зв'язки при викладанні нового матеріалу.
26. Нові педагогічні технології.
27. Сучасна особистісно-зорієнтована модель навчання.
28. Основні вимоги до сучасного інноваційного уроку.
29. Оцінювання знань і вмінь учнів на уроці.
30. Особливості інноваційного уроку у початковій школі.
31. Учитель і виховна робота.
32. Структура національного виховання.
33. Учитель-предметник – класний керівник.
34. План виховної роботи класного керівника.
35. Особливості виховного процесу у молодших класах.
36. Професійне удосконалення вчителя.
37. Методична робота у школі, в т.ч. у початковій.
38. Індивідуально-диференційований підхід дирекції школи до вчителя в процесі методичної роботи з ним.
39. Вивчення і використання передового педагогічного досвіду.
40. Головні елементи НОП вчителя.
41. Самоосвіта вчителя.
42. Основи технології науково-методичної роботи з педколективом.
43. Конкурс «Вчитель року».
44. Шкільний навчально-методичний кабінет.
45. Педагогічна майстерність вчителя початкових класів, його педагогічна культура і етика.

VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компонента

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перекладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація: навч. посіб. Київ: Академія, 2006. 256 с. 2.
2. Гончарук О.В. Інноватизація системи професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації дозвіллевої діяльності учнів. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького*. Серія: Педагогіка. 2020. Вип. 1(24). С. 62–68.
3. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: навч. посібник. Харків: Вид-во НФаУ, 2009. 140с.
4. Кіліченко О. І. Основи педагогічної майстерності: модульно-рейтинговий підхід. Авт.-упоряд. О. І. Кіліченко. Івано-Франківськ, 2012. 206 с.
5. Ковальчук Л. О. Основи педагогічної майстерності : навч. посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 608 с.
6. Мачинська Н., Федорович А., Яремчук Н. Основи педагогічної майстерності: навч.-метод. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 286 с.
7. Мешко Г. М. Вступ до педагогічної професії: навч. посібник. Київ: Академвидав, 2012. 200 с.
8. Нова українська школа: порадник для вчителя. Авт.-упоряд. Н. М. Бібік. Київ: Літера ЛТД, 2018. 160 с.
9. Пихтіна Н. П. Основи педагогічної техніки: навч. посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 316 с.
10. Пріма Р.М., Гончарук О.В., Пріма Д.А. Формування цифрової компетентності майбутніх педагогів в інформаційно-освітньому середовищі закладу вищої освіти. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький. 2023. Вип.209. С.81-86.
11. Пріма Р.М., Гончарук О.В., Пріма Д.А. Цифрова компетентність майбутнього педагога як необхідна складова забезпечення якості професійної майстерності. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2023. №2(126). С.398-409.
12. Теслюк В.М., Лузан П.Г. Основи педагогічної майстерності: навч. посібник. Київ: НАКККіМ, 2011. 304 с.
13. Федорчук В.В. Основи педагогічної майстерності. Кам'янець Подільський: Видавець Зволейко Д., 2008. 140 с.

Додаткова

1. Абрамян В. Ц. Театральна педагогіка . Київ: Лібра, 1996. 224 с.
2. Баранова Н. П. Тренінги для вчителів з педагогічної майстерності. Харків : Основа, 2012. 159 с.

3. Бех І. Готовність педагога до інноваційної діяльності. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2003. Вип. 13. С. 3–8. Режим доступу : <http://eprints.zu.edu.ua/109/2/03bidpnd.pdf>
4. Вайніленко Т. В. Основи професійного самовдосконалення педагога : метод. реком. Київ : НГУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. 20 с.
5. Виговська О. Творча педагогічна діяльність як особистісно орієнтована. Авторська концепція, технологія. Директор школи. 2002. № 4. С. 70–76.
6. Винник В. 100 порад: як отримати задоволення від роботи і уникнути емоційного вигорання Київ: Літера ЛТД, 2010. 174с.
7. Вокер Н. Чому виникають конфлікти? Причини. Етапи. Розв'язання. Наслідки. Харків, 2018. 79 с.
8. Гірник А.М. Основи конфліктології: навч. посібник. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. 222 с.
9. Гончарук О. В. Інтегративна художньо-педагогічна технологія в підготовці майбутнього вчителя до організації дозвілля дітей. *Інноваційна педагогіка: науковий журнал*. 2020. №24. С. 131–136.
10. Гончарук О. Педагогічні умови виховання у молодших школярів шанобливого ставлення до людей. *Молодь і освіта в умовах викликів XXI століття: українсько-польський збірник матеріалів Міжнародного круглого столу*, м. Івано-Франківськ, 30 травня 2023 р. Івано-Франківськ : Супрун В.П., 2023.
11. Гончарук О. В. Педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів до організації дозвілля молодших школярів. *Acta Paedagogica Volynienses*. 2021. № 2. С.63–68.
12. Гончарук О.В. Розвиток педагогічної творчості вчителя початкової школи у професійній діяльності. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2019. № 2(386). С. 39–45.
13. Гончарук О. Формування педагогічної креативності майбутніх учителів початкової школи. *Сучасні проблеми обдарованості особистості: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Умань, 20–21 травня 2020 р.). Умань : ВПЦ «Візаві», 2020. С. 29–32.
14. Горобей С. Готовність вчителя до інноваційної діяльності (блог) Режим доступу: http://krvuzcdyt.krimeu.com/ru/article/gotovnist_vchitelya-do-innovatsiinoi-diyalnosti.
15. Грабовська С.Л., Равчина Т.В. Конфлікти без насильства. Львів, 2001. С. 55-60; 72-86; 98-133.
16. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2004. 352 с. 12.
17. Дорошенко С. І. Основи культури і техніки усного мовлення : навч. посіб. Харківський державний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди. Харків : ОВС, 2002. 144 с.
18. Дулова А. С., Соламатіна Л. М. Методичні рекомендації з проведення майстер-класу як групової форми методичної роботи Режим доступу: http://www.kharkivosvita.net.ua/files/Metod_rekom.pdf
19. Ільїна Н. М. Конфлікти у загальноосвітній школі: навч. посібник. Суми: Університетська книга, 2016. 183 с.
20. Інноваційна діяльність вчителя: термінологічний словник. За заг. ред. О. І. Огієнко. Київ: ІПОД НАПНУ, 2016. 120с.
21. Ложкін Г. В., Пов'якель Н.І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика : навч. посібник. Київ: ВД «Професіонал», 2006. 416 с.
22. Погрібняк Н. Самоосвіта педагога як складова проектування освітнього простору дошкільного навчального закладу. Педагогічне проектування як засіб становлення і розвитку ключових компетентностей суб'єктів освітнього простору : мат-ли Всеукр. наук.-практ. конф. 14–15 жовтня 2010 р. / За заг. ред. проф. К. Л. Крутій, Є. М. Павлютенкова. Запоріжжя: ЛПС ЛТД, 2010. С. 175–180.

23. Потоцька Ю. В. Особливості педагогічних конфліктів: шляхи вирішення. *Соціальний педагог*. 2014. № 3. С.49–52.
24. Салберг П. Фінські уроки 2.0: Чого може навчитися світ з освітніх змін у Фінляндії. Харків: «Ранок», 2017. 240 с.
25. Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості: підруч. Київ : Міленіум, 2006. 344 с.
26. Смолінська О. Є. Комунікативні процеси у навчанні. Львів: Сполом, 2014. 248 с.
27. Ткаченко Л. Креативність і творчість: сучасний контент. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2014. № 9–10. С. 32–35.
28. Хоменко Є.Г., Калюжна Ю.І. Взаємодія вчителя з учнями як необхідний компонент професійної діяльності педагога. *Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Психологія*. 2014. Вип.48. С.278-285. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnpu_psychol_2014_48_33
29. Хрипуп В. Партнерська взаємодія вчителів й учнів – ключ до саморозвитку успішного педагога. *Рідна школа*. 2010. №1-2. С. 39-41.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України : веб-сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: веб-сайт. URL: <http://naqa.gov.ua>
3. Офіційний сайт ЮНЕСКО: веб-сайт. URL: <http://www.unesco.org/>